

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ชุมชนที่มี : การพนันฟุตบอลในหาดใหญ่ ประกอบด้วยวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง ชุมชนที่มี : การพนันฟุตบอลในหาดใหญ่ ซึ่งการพนันฟุตบอลจัดว่าเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ผิดกฎหมาย ประชากรที่ทำการศึกษาไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนได้ ไม่มีฐานข้อมูลประชากรที่ละเอียดชัดเจน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ปกปิด ประชากรเหล่านี้ไม่ประสงค์จะเปิดเผยตัว การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเป็นเรื่องอันตราย เสี่ยงภัย และกระทำได้ยาก

การพนันฟุตบอลส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่เมือง เช่น ในเขตเทศบาล เนื่องจากองค์ประกอบหลายๆ ประการ ได้แก่ ผู้เล่นพนันฟุตบอล การติดต่อสื่อสาร การโอนเงินผ่านธนาคาร เครือข่ายการพนันฟุตบอล การถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลผ่านทางเคเบิลทีวี เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้มักจะมียุ่อย่างครบครันในพื้นที่เมืองใหญ่ที่มีความเจริญ จึงเลือกพื้นที่ศึกษาในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ในส่วนของพื้นที่เทศบาล หรือตำบลอื่นๆ ในเขตอำเภอหาดใหญ่ ก็มีการเล่นพนันฟุตบอลด้วย แต่จำนวนผู้เล่นและเครือข่ายในการเล่นพนันยังมีน้อยไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงลักษณะของการพนันฟุตบอลได้อย่างชัดเจน เท่ากับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เมืองหรือในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ผู้สันตักกรณี หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) เป็นผู้ที่มีความรู้หรือมีข้อมูลเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล หรือเจ้าของธุรกิจรับพนันฟุตบอล หรือโต๊ะบอล ที่เปิดให้บริการในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม (สมิทธาไพมส์, 2545 : 4) ได้แก่

กลุ่มแรก ได้แก่ โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดเล็ก เป็นกลุ่มโต๊ะรายย่อย เช่น โต๊ะสนุกเกอร์, ร้านอาหาร, ร้านข้าวต้ม, ร้านขายน้ำชา กาแฟ เป็นต้น

กลุ่มที่สอง ได้แก่ โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดกลาง เช่น ร้านที่เปิดรับพนันฟุตบอลรวมทั้งปีวอลด้วย

กลุ่มที่สาม ได้แก่ โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดใหญ่หรือระดับนายทุน ดำเนินกิจการร่วมกับธุรกิจอื่นที่ถูกกฎหมาย เช่น ร้านทอง ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือบางแห่ง เป็นต้น

การแบ่งกลุ่มของโต๊ะรับพนันฟุตบอลออกเป็น 3 ระดับนี้ จะใช้เกณฑ์การพิจารณาจากหลายๆ ปัจจัยร่วมกัน ซึ่งรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากผู้สังเกตการณ์หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่น่าเสนอในรูปของข่าวสารที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 เกณฑ์การพิจารณาจำแนกระดับโต๊ะรับพนันฟุตบอล

เกณฑ์การพิจารณาจำแนก ระดับโต๊ะรับพนันฟุตบอล	ระดับโต๊ะรับพนันฟุตบอล		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
1. วงเงินในการเล่นพนัน	หลักร้อย หลักพัน	หลักร้อย หลักพัน หลักหมื่น	หลักหมื่น หลักแสน หลักล้าน
2. การจ่ายเงินเดิมพัน (ก่อนทราบผลการแข่งขัน)	เงินสด	เงินสด เครดิต	เครดิต
3. การจ่ายเงินพนัน (หลังจากทราบผลการแข่งขัน)	เงินสด	เงินสด การโอนเงิน ผ่านธนาคาร	เงินสด การโอนเงิน ผ่านธนาคาร
4. การรับผลประโยชน์จากการพนัน และ ความเชื่อมโยงกับเครือข่ายในวงการ พนันฟุตบอล	ส่งบอล หรือผลการ แทงบอลต่อไปยัง โต๊ะพนันในระดับที่ สูงกว่า และ/หรือรับ ผลประโยชน์จากการ รับพนันในคู่วางเงิน ไม่สูงมากนักไว้เอง	รับผลการแทงบอล ต่อจากโต๊ะบอลราย ย่อย หรือปีวบอล หรือรับตรงจากนัก พนัน อาจจะรับผล การแทงไว้เองทั้ง หมด หรือส่งบอลต่อ ไปยังโต๊ะบอลที่ใหญ่ กว่า	รับผลการแทงบอล จากโต๊ะในระดับรอง ลงมา อาจจะรับผล การแทงพนันไว้เอง หรือส่งบอลต่อไปยัง โต๊ะในระดับเดียวกัน หรือแทงต่อไปยัง โต๊ะพนันในต่าง ประเทศ
5. รายได้ ลักษณะของผู้ เล่นพนัน	มีรายได้น้อย พนันไม่มากนัก เช่น นักเรียน นักศึกษา คนที่หาเช้ากินค่ำ	มีรายได้ปานกลางถึง ระดับสูง มีเครดิตดี รู้จักกับโต๊ะพนัน ฟุตบอล	กลุ่มนายทุน มีเครดิต ดี มักจะโอนถ่ายเงิน พนันกันเองในกลุ่ม นายทุนด้วยกัน

การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโต๊ะพนันฟุตบอลในแต่ละระดับดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ snow ball sampling โดยผู้วิจัยได้ประสานงานขอความช่วยเหลือจากบุคคลที่รู้จักกับผู้วิจัย หรือได้รับการแนะนำให้ผู้รู้จัก ในการติดต่อแนะนำต่อๆ กันไป ให้ผู้วิจัยรู้จักกับผู้ประกอบธุรกิจรับพนันฟุตบอล หรือผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพนันฟุตบอลในภาคใหญ่

จากนั้นผู้วิจัยจึงเลือกผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ที่สัมภาษณ์ แบบเจาะจง (purposive sampling) ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และสามารถให้ข้อมูลที่จะอธิบายถึงลักษณะการประกอบธุรกิจรับพนันฟุตบอลในภาคใหญ่ ซึ่งสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูล 5 คนดังกล่าวมีความสอดคล้อง ตรงกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน อันจะเป็นการตรวจสอบความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล

อนึ่งนอกจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 คนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์ พูดคุย กับผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพนันฟุตบอลในภาคใหญ่อีกหลายท่าน แต่ข้อมูลที่ได้รับก็สอดคล้องตรงกับผู้ให้ข้อมูลดังที่กล่าวมาแล้วทั้ง 5 คน ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งหมดแล้ว จึงไม่ขอกล่าวถึงอีก

2. ผู้เล่นพนัน เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเล่นพนันฟุตบอลในเขตเทศบาลนครภาคใหญ่ เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบถึงจำนวนประชากรผู้เล่นพนันฟุตบอลที่แน่นอน ดังนั้นจึงคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจากประชากรที่ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จากสูตร (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ และถาวร เกียรติทับทิว, 2541 : 43) ดังนี้

$$S = \frac{(PQ) Z^2}{e^2}$$

S = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

PQ = สัดส่วนของความสำเร็จและความล้มเหลวในการสุ่มตัวอย่าง ในที่นี้ผู้วิจัยจะให้ค่าสูงสุดเท่ากับ (0.5)(0.5)

Z = ค่าวิกฤตที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่าเท่ากับ 1.96

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะให้มีได้เท่ากับ 9%

จากสูตรข้างต้น จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะมีทั้งหมดประมาณ 120 คน จากนั้นจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบบโควตา (quota sampling) ตามกลุ่มอาชีพ ได้แก่ ข้าราชการ,

พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานภาคเอกชน, ธุรกิจส่วนตัว, นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ จำนวนกลุ่มละ 20 คน ทั้งนี้เนื่องจากการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างผู้เล่นพนันฟุตบอลยังเป็นสิ่งที่ยากดำเนินการได้ยากและมีความเสี่ยง ประกอบกับข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณในการทำวิจัย จึงทำให้การสุ่มตัวอย่างดังกล่าว ต้องพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลของตัวผู้วิจัยเป็นสำคัญ ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง 7

ตาราง 7 ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)
ข้าราชการ	20
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20
พนักงานภาคเอกชน	20
ธุรกิจส่วนตัว	20
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	20
อื่นๆ	20
รวม	120

การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยจะใช้วิธี snow ball sampling โดยผู้วิจัยจะประสานงานกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้ที่เล่นพนันฟุตบอลในแต่ละกลุ่มอาชีพ หรือบุคคลที่รู้จักกับผู้เล่นพนันฟุตบอล หรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องด้านหนึ่งด้านใดกับวงการพนันฟุตบอลที่ผู้วิจัยได้รับการแนะนำให้รู้จัก หรือเป็นบุคคลที่รู้จักมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้วิจัย ในการแนะนำผู้วิจัยให้รู้จักกับผู้เล่นพนันฟุตบอลคนอื่นๆ ต่อๆ กันไป เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเล่นพนันฟุตบอล

แบบแผนการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (documentary survey) เช่น รายงานวิจัย บทความวิจัย หนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมถึงการหาข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาจากการวิจัยภาคสนาม (field survey) โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ผู้เล่นพนันฟุตบอลในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

3. การศึกษาเฉพาะกรณี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (purposive sampling) หรือตามความเหมาะสมของผู้วิจัยจากผู้สัมผัสกรณี หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล และหรือผู้ประกอบการพนันฟุตบอล

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ในการเล่นการพนัน และลักษณะการเล่นพนันฟุตบอล

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured questionnaire) โดยผู้วิจัยจะกำหนดกรอบประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ไว้อย่างกว้างๆ เป็นแนวคำถาม (interview guide) เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินธุรกิจรับพนันฟุตบอลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

เมื่อสร้างแบบสอบถามและประเด็นในการสัมภาษณ์เสร็จแล้ว ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบในด้านโครงสร้าง ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วจะนำมาทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์ผู้เล่นพนันฟุตบอล และผู้สัมผัสกรณี ประกอบกับข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของคำถาม

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) เป็นการทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่

ปริกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปทำการทดสอบก่อนการปฏิบัติการจริง (pre-test) โดยทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะทำการศึกษา โดยทดสอบเครื่องมือกับผู้เล่นพนันฟุตบอลในพื้นที่ใกล้เคียงกับเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งได้แก่ ผู้ที่เล่นพนันฟุตบอลในเขตตำบลคอหงส์ และตำบลบ้านพรุ จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient-alpha) ซึ่งค่าความเชื่อถือได้จะต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530 : 119-120)

การทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามก่อนการเก็บข้อมูลจริง (pre-test) มีค่าเท่ากับ 0.8125 ซึ่งนับว่ามีความเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในรูปแบบของรายงานวิจัย บทความวิจัย หนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมถึงการหาข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการทำวิจัยภาคสนาม การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การดำเนินธุรกิจรับพนันฟุตบอล

การศึกษาการดำเนินธุรกิจรับพนันฟุตบอล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะจงจากผู้สังเกตการณ์ หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับธุรกิจรับพนันฟุตบอล โดยผ่านการแนะนำจากบุคคลที่รู้จักกับผู้วิจัย ผู้สังเกตการณ์อาจจะเป็นผู้เล่นพนันฟุตบอลที่รู้จักกับคนในวงการพนันฟุตบอลเป็นจำนวนมาก โต๊ะบอล หรือ บั๊วบอล หรือบุคคลอื่นๆ ที่มีความรู้ และมีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจรับพนันฟุตบอล เนื่องจากธุรกิจพนันฟุตบอลนั้น เป็นกิจกรรมปกปิด ผู้ประกอบธุรกิจ หรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจประเภทนี้ ไม่ประสงค์ที่จะเปิดเผยตนเองและข้อมูลเกี่ยวกับโต๊ะบอล เพราะเกรงกลัวว่าจะนำผลเสียมาสู่ตนเองหรือกิจการของตนได้ จึงเป็นการยากที่จะเข้าถึงตัวผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพยายามที่จะสืบ และเสาะหาผู้ที่จะให้ข้อมูล จากการแนะนำบอกต่อๆ กันไปจากบุคคลที่ผู้วิจัยรู้จัก หรือได้รับการแนะนำให้รู้จัก (snow ball sampling) เพื่อค้นหาผู้ที่มีความรู้ หรือมีข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจรับพนันฟุตบอลทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับเล็ก ระดับกลาง และระดับใหญ่ และสัมภาษณ์ด้วยประเด็นที่เตรียมไว้ โดยสัญญากับผู้ให้ข้อมูลว่าจะไม่เปิดเผยแหล่งข้อมูล และจะนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (key informants) ซึ่งเต็มใจที่จะให้ข้อมูลจำนวน 5 คน และเนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ไม่สามารถทราบจำนวนโต๊ะพนัน ผู้ประกอบการที่แน่นอนได้ อีกทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเป็นเรื่องอันตราย เสี่ยงภัย และกระทำได้ยาก ฉะนั้นการได้บุคคลที่จะให้ข้อมูลสำคัญเพียงจำนวนหนึ่งจึงเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องใช้อัตวิวินิจฉัยเองว่ามีความเพียงพอต่อการตอบคำถามของงานวิจัยหรือไม่ ในบางกรณี ผู้สันตติกรรมเพียงหนึ่งตัวอย่างที่เป็นตัวอย่างชั้นดี ก็อาจทำให้เห็นภาพของเรื่องที่กำลังศึกษาโดยรวมได้อย่างเพียงพอ วิธีการดังกล่าวนี้ก็ยากที่จะหลีกเลี่ยงคำวิจารณ์ในแง่อัตวิวินิจฉัย (self-determination) ของผู้วิจัย แต่เพราะว่าวิธีวิทยาการแบบนี้ถูกนำมาใช้กับการวิจัยที่ระเบียบวิธีการวิจัยแบบปกติไม่สามารถใช้ได้ ดังนั้น แม้จะมีจุดอ่อนและข้อจำกัดอยู่จริง แต่ก็ยังเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด และมีจุดอ่อนน้อยที่สุดเท่าที่มาตรฐานของวิชาการสังคมศาสตร์ในปัจจุบันจะพึงรับได้ (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2543 : 109-111)

2. ลักษณะการเล่นพนันฟุตบอล

จากการที่ผู้วิจัยมีเพื่อนหรือคนรู้จักที่เล่นพนันฟุตบอลอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเล่นพนันฟุตบอล โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ snow ball sampling ผู้วิจัยได้ขอให้เพื่อน หรือคนรู้จักแนะนำตัวผู้วิจัยให้รู้จักกับผู้เล่นพนันฟุตบอลรายอื่นๆ และพยายามทำความรู้จักกับผู้เล่นพนันในหลากหลายสาขาอาชีพจนครบทั้ง 6 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น โดยในขั้นแรกยังไม่ได้เปิดเผยฐานะของผู้วิจัย และได้เข้าร่วมสังเกตการณ์พฤติกรรมการเล่นพนันในกิจกรรมบางส่วนของการเล่นพนันฟุตบอล เพื่อสร้างความรู้จักและความคุ้นเคยของตัวผู้วิจัยกับกลุ่มผู้เล่นพนัน อีกทั้งเป็นการเก็บข้อมูลขั้นเบื้องต้นไปในตัว โดยการเข้าร่วมพูดคุยในวงสนทนา ร่วมวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็น เกี่ยวกับผลการแข่งขันฟุตบอลที่ผ่านมา ตลอดจนความน่าจะเป็นของผลการแข่งขันฟุตบอลที่จะทำการแข่งขัน ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเล่นพนันฟุตบอล

เมื่อผู้วิจัยเริ่มรู้จัก คุ้นเคย และมีความสนิทสนมกับผู้เล่นพนันฟุตบอลที่ได้รับการแนะนำให้รู้จักในระดับหนึ่งแล้ว จึงได้เปิดเผยฐานะของผู้วิจัย พร้อมทั้งได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เข้าร่วมในกิจกรรมพนันฟุตบอล โดยการติดตามเพื่อนๆ และบุคคลที่รู้จักไปยังร้านรับพนันฟุตบอล พร้อมกับเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทั่วไปภายในร้านรับพนันฟุตบอล ตลอดจนขั้นตอนวิธีการต่างๆ ในการเข้ามาแทงพนันฟุตบอลของผู้เล่นพนันจากการสังเกต และขอให้เพื่อน หรือบุคคลที่รู้จักแนะนำผู้วิจัยให้รู้จักกับผู้เล่นพนันฟุตบอลคนอื่นๆ เพื่อขอความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม และแนะนำต่อๆ กันไปเพื่อขอข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามคนแรกๆ (nominative

technique) โดยผู้วิจัยได้เปิดเผยฐานะของตนเองว่าเป็นผู้วิจัย และสัญญาว่าจะไม่เปิดเผยชื่อหรือรายละเอียดใดๆ เกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล ถ้าหากไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลเสียก่อนเพื่อความปลอดภัย พร้อมทั้งสัญญาว่าจะนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อลดความความรู้สึกหวาดระแวง และเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

นอกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เล่นพนันฟุตบอลที่ร้านรับพนันแล้ว ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เล่นพนันฟุตบอลคนอื่นๆ ในแต่ละสาขาอาชีพ ที่ไม่ได้ไปแทงพนันฟุตบอลที่ร้านรับพนันเพื่อความหลากหลายของข้อมูล ผ่านการแนะนำจากเพื่อนหรือผู้รู้จักว่าเป็นผู้เล่นพนันฟุตบอล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากผู้เล่นพนันฟุตบอลในภาคใหญ่ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง กันยายน พ.ศ. 2546 จำนวน 120 ชุด โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative analysis)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) จะทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for windows (Statistical Packager for Social Science for windows) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (.05) และสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และไค-สแควร์ (chi-square)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึก และเลือกหน่วยการศึกษาจำนวนน้อย ซึ่งเป็นการเลือกด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะ และการตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของเรื่อง เพื่อขอคำอธิบายถึงสาเหตุและวิธีการ โดยการหาคำตอบว่าปรากฏการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร (how) และทำไม (why)